

ECHO KOŃSKOWOLI

PISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE

Gminny Ośrodek Kultury
w Końskowoli
im. Kazimierzy Walczak

NR11(331)

Listopad 2022

Cena 5 zł

ISSN 1426-0042

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

fot. Olga Sutek

Kalendarium

Grudzień – Styczeń

Grudzień	
4 grudnia – niedziela godz. 10.00-15.00 godz. 12.00	Kiermasz Bożonarodzeniowy w Ratuszu w Końskowoli Finał Konkursu Kulinarnego „Smaki Końskowoli”
6 grudnia - wtorek	Św. Mikołaja - Mikołajki
10 grudnia - sobota	Koncert charytatywny - zbiórka na fundację im. Piotra Bickiego
21 grudnia - środa	Początek astronomicznej zimy - najkrótszy dzień roku
24 grudnia - sobota	Wigilia
25-26 grudnia - niedziela, poniedziałek	Święta Bożego Narodzenia
27 grudnia - wtorek	Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego
31 grudnia - sobota	Sylwester
Styczeń	
1 stycznia - niedziela	Nowy Rok VIII Noworoczny Rajd Rowerowy MOSiR w Puławach tel. 81 458 62 40 Okolice Puław. Impreza dla miłośników rowerów.
6 stycznia – piątek	Święto Objawienia Pańskiego - po Mszy św. o godz. 12.00 zapraszamy na Orszak Trzech Króli w Końskowoli
29 stycznia - niedziela	Przeгляд kołęd, pastorałek i jasełek połączony z aukcją na rzecz WOŚP

Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów
zaprasza na wspólną

ZABAWĘ SYLWESTROWĄ

w lokalu „Pod Konwalią”

zapisy pod nr tel. **508 664 020**

KONCERT CHARYTATYWNY

10.12.2022 godz. 16:00

dochód ze zbiórki zostanie przekazany na fundację
Piotra Bickiego

Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli im. K. Walczak
zaprasza na

Kiermasz Bożonarodzeniowy

4 grudnia 2022 roku, godz. 10:00-15:00
Ratusz w Końskowoli

Wiadomości z Pożowskiej

49. Sesja Rady Gminy

W środę 09. 11.2022 roku odbyło się 49 posiedzenie Rady Gminy Końskowola.

Na początku sesji Wójt Gminy Końskowola przedstawił zebranych informację z bieżącej działalności i poinformował, że wszystkie planowane inwestycje są realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem. Część z nich została już ukończona. Ponadto pan Wójt poinformował o wynikach zakończonej kontroli CBA, trwającej od lipca 2021 roku. Kontrola dotyczyła nieprawidłowości przy realizacji projektu przebudowy Ratusza i rewitalizacji Rynku w Końskowoli oraz remontu GOK. CBA nieprawidłowości nie stwierdziło.

Pan wójt Stanisław Gołębiowski omówił również sprawę wypłat dodatków i przygotowania do dystrybucji węgla, przeznaczonego do sprzedaży po cenach rządowych. Zastępca wójta pan Mariusz Majkutewicz omówił z kolei sytuację dotyczącą funkcjonowania MZK Puławy na terenie naszej Gminy w przyszłym roku.

W następnych punktach obrad radni przyjęli ustawowe wysokości średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2023 rok w wysokości ustawowej oraz ustawowej średniej ceny sprzedaży drewna przyjmowanej do obliczenia podatku leśnego na 2023 rok.

Radni przyjęli też roczne stawki w podatku od nieruchomości:

1. od gruntów:

- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 1,16 zł od 1 m² powierzchni,
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 5,79 zł od 1 ha powierzchni,
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 0,61 zł od 1 m² powierzchni,
- niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r., poz. 485) i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę

o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 3,81 zł od 1 m² powierzchni;

2. od budynków lub ich części:

- mieszkalnych – 1,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 28,78 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 13,47 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – 5,87 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 9,71 zł od 1 m² powierzchni użytkowej;

3. od budowli:

- wykorzystywanych na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w rozumieniu przepisów o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – 2 % wartości,

Rada Gminy określiła wysokości rocznych stawek podatków od środków transportowych obowiązujących na terenie Gminy Końskowola - dostępne na stronie Urzędu Gminy <https://ugkonskowola.bip.lubelskie.pl/>

Radni wysłuchali również opinii Komisji skarg, wniosków i petycji w sprawie likwidacji drogi gruntowej w Starej Wsi.

W ostatnim punkcie obrad „Interpelacje i zapytania radnych oraz sprawy różne” radni zgłaszali potrzeby, spostrzeżenia, pomysły i uwagi.

Pełny zapis sesji znajdziecie na stronie:

<http://konskowola.info.pl/transmisja-z-sesji-rady-gminy-konskowola/>

Wydarzenia, zaproszenia

11 listopada w naszej Gminie

Świętowanie Narodowego Dnia Niepodległości w naszej Gminie rozpoczęło się mszą świętą za Ojczyznę w naszym kościele parafialnym z udziałem władz i pocztów sztandarowych OPS Gminy Końskowola. Po niej w uroczystym przemarszu ulicami Końskowoli przedstawiciele władz i mieszkańcy udali się do Gminnego Ośrodka Kultury. W ramach akcji „Niepodległa do Hymnu” o godzinie 12.00 odśpiewany został Hymn Polski - z towarzyszeniem Gminnej Orkiestry Dętej, a następnie Zastępca Dyrektora Szkoły Podstawowej w Końskowoli Robert Polak przypomniał zebrany realia Święta Niepodległości.

Polska odrodziła się nie tylko dzięki wydarzeniom europejskim (I wojna światowa), ale także poprzez ofiarność i poświęcenie setek tysięcy naszych przodków. Przez upór polskich chłopów walczących o ziemię z władzami pruskimi, dzięki sile polskich robotników więzionych za organizację antycarskich manifestacji i strajków. Za sprawą niezłomności polskich uczniów, księży i nauczycieli organizujących tajne nauczania w obronie polskiej mowy i wiary. Powstała w efekcie dokonań polskich naukowców, badaczy, artystów sławiących swoimi dziełami imię zapomnianego państwa. Zmartwychwstała przez cierpliwość i poświęcenie tysięcy polskich rodzin wychowujących swe dzieci zgodnie z narodową tradycją i wiarą w wolną Polskę. Wróciła przez krew powstańców, spiskowców i żołnierzy wszystkich frontów I wojny światowej oraz mądrość wielkich osobistości: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfanteo, Józefa Hallera, Ignacego Paderewskiego, Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego i wielu innych.

Odrodzona Polska była zlepkiem trzech rzeczywistości pozostawionych przez zaborców. Funkcjonowały tu różne prawa, odmienne systemy szkolne, podatkowe i drogowe (lewostronny ruch w Galicji). Posługiwano się czterema rodzajami pieniędzy, na terenie państwa o niejednorodnym poziomie gospodarczym. W ciągu trzech lat zbudowane zostało państwo szóste pod względem obszaru w Europie

z jednolitą administracją i oświatą, nowoczesną konstytucją i liczną armią, która uratowała Europę przed bolszewikami.

Wiele trudu, zabiegów, ogromnej wytrwałości, samozaparciu, wiary i nadziei trzeba było, aby marzenie czterech pokoleń Polaków żyjących pod zaborami stało się rzeczywistością. II Rzeczpospolita nie była państwem idealnym, ale jej solidne fundamenty pomogły przetrwać okupację niemiecką i czasy komunistycznego PRL-u.

Narodowe Święto Niepodległości ustanowiono 23 kwietnia 1937 roku i do wybuchu II wojny Światowej obchodzono go dwa razy. W okresie PRL-u było zakazane, a wróciło do kalendarza oficjalnych świąt państwowych w 1989 roku - po przemianach ustrojowych.

Podczas obchodów tegorocznego Święta Niepodległości w naszej Gminie wysłuchaliśmy koncertu Gminnej Orkiestry Dętej pod dyrekcją Krzysztofa Dąbrowskiego i obejrzelśmy spektakl „Jest taki kraj” w wykonaniu uczniów kl. VIII a, c, d Szkoły Podstawowej w Końskowoli przygotowanych przez nauczycieli, panie: Iwonę Stefanek, Halinę Mrozek, Beatę Antolak oraz pana Pawła Pytlaka. W przedstawieniu zostały wykorzystane mundury z kolekcji pamiątek narodowych pana Piotra Przygodzkiego.

Wszystkim zaangażowanym w organizację Narodowego Dnia Niepodległości w Końskowoli oraz uczestnikom serdecznie dziękujemy.

Oprac. Agnieszka Pytlak

Nowy spektakl Akademii Młodzieżowej

Na początku listopada członkowie Akademii Młodzieżowej po raz kolejny stanęli na scenie Gminnego Ośrodka Kultury w Końskowoli. Tym razem wystawiony przez nich spektakl nosił tytuł „Wizyta starszej Pani”. Napisana przez szwajcarskiego pisarza Friedricha Dürrenmatta historia mieszkańców upadłego miasteczka pokazuje, czym każdy człowiek powinien kierować się w życiu oraz jak niebezpieczna może okazać się chęć posiadania. Bohaterowie spektaklu musieli odpowiedzieć sobie na bardzo trudne pytanie „być czy mieć”? Na to właśnie pytanie na pewno szuka odpowiedzi każdy młody człowiek, który stoi u progu dojrzałości. Dlatego wystawiona sztuka ma wartość edukacyjną dla członków naszej wspólnoty, którzy przygotowywali to dzieło. Trudy pracy naszej młodzieży przyszło obejrzeć bardzo wiele osób - co niezmiernie nas cieszy - bowiem świadczy to o tym, że mamy dla kogo tworzyć.

Przed nami kolejne wyzwania, kolejne spektakle, ale również dalsza formacja wspólnoty - bo bez niej sama praca artystyczna nie miałaby sensu. Rok 2023 będzie dla nas

czasem szczególnym, bowiem wspólnota Akademii Młodzieżowej w Końskowoli obchodzić będzie 10-lecie istnienia ośrodka. W związku z tym planujemy szereg wydarzeń, podczas których będziemy świętować nasz jubileusz, na który już dzisiaj serdecznie wszystkich zapraszamy.

Kinga Ozga
Instruktor Akademii Młodzieżowej

Powiatowy Dzień Kultury

21 października w hali sportowej Zespołu Szkół Technicznych uhonorowani zostali twórcy kultury naszego powiatu.

Z terenu naszej gminy - nagrodę starosty Puławskiego za działalność artystyczną otrzymała Jolanta Wawer - wychowawca w Gminnym Przedszkolu w Końskowoli. Piękne prace Pani Joli wielokrotnie mogliśmy oglądać na wystawach w GOK.

Końskowolskim akcentem uroczystości było wręczenie podziękowań dla Lubelskiego Banku Spółdzielczego na ręce pana prezesa Krzysztofa Zawadzkiego, który ufundował nagrodę dodatkową, oraz szkółce roślinnej „Bracia Dębscy” za udostępnienie pięknych roślin do dekoracji sceny.

XII konkurs „Zabytki Końskowoli i ich historia”

Podczas gminnych uroczystości z okazji Święta Niepodległości zostały ogłoszone wyniki XII konkursu „Zabytki Końskowoli i ich historia”. W konkursie wzięło udział 43 uczniów ze wszystkich szkół z terenu gminy Końskowola oraz 7 dorosłych uczestników. Konkurs odbył się w trzech kategoriach: uczniowie z kl. 4-5, klas 6-8 oraz absolwenci i pasjonaci. Uczniowie zachęteni do konkursu przez nauczycieli historii w ramach przygotowań wzięli udział w spacerze po Końskowoli. Wszyscy uczestnicy wykazali się bardzo wysokim poziomem wiedzy na temat zabytków Końskowoli i historii regionu.

Laureatami poszczególnych kategorii XII Konkursu zostali:

w kategorii kl. 4-5 kolejne miejsca zajęli:

1. Kuliński Aleksander kl. IV b SP Końskowola
2. Dysput Wojciech kl. V ZPO Pożóg
3. Siczek Aleksandra kl. V a SP Końskowola oraz Bisek Julia kl. V ZPO Pożóg
4. Czajka Hubert kl. IV b SP Końskowola

w kategorii kl. 6-8:

1. Sykut Karolina kl. VIII a SP Końskowola
2. Zadura Dominika kl. VII ZPO Pożóg
3. Wierak Zuzanna kl. VI a SP Końskowola
4. Socha Weronika kl. VI a SP Końskowola oraz Mrozek Karolina kl. VIII SP Chrzążów

w kategorii absolwentów i pasjonatów laureatkami zostały panie: Agnieszka Czajka, Grażyna Sykut i Anita Drzazga.

Laureaci konkursu zostali nagrodzeni atrakcyjnymi nagrodami, były wśród nich plecaki, piłki do siatkówki i piłki nożnej, paletki do tenisa stołowego, książki i kalendarze. Panie laureatki z kategorii absolwenci i pasjonaci otrzymały filiżanki z motywem róży. Ponadto w tym roku w konkursie wzięli udział przedstawiciele dwóch pokoleń. Dwie rodziny (mamy i ich dzieci) otrzymały dodatkowe nagrody – gry planszowe. Sponsorami tych wartościowych nagród byli Urząd Gminy Końskowola, Lubelski Bank Spółdzielczy oraz Stowarzyszenie TODK Fara Końskowolska.

Nagrody laureatom wręczyli: Wójt Gminy Końskowola - Stanisław Gołębiowski, Zastępca Prezesa Lubelskiego Banku Spółdzielczego - Ryszard Mączka oraz Proboszcz Parafii Końskowola - Ksiądz Konrad Piłat. Laureaci otrzymali dyplomy z rąk Wicedyrektora Szkoły Podstawowej w Końskowoli - Roberta Polaka.

Wszystkim darczyńcom bardzo serdecznie dziękujemy za hojność, życzliwość i pomoc w rozpowszechnianiu bogatej i pięknej historii naszej „Małej Ojczyzny”.

*Organizatorzy
Dorota Chyl, Jolanta Zawadzka*

Innowacyjny projekt badawczy INNO-MIK dla rolnictwa

W Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa IUNG-PIB pod koordynacją mgr inż. Sylwii Siebielec realizowany jest nowy projekt Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – Lider XII

Tytuł Projektu: Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wzbogaconych mikrobiologicznie bionawozów wspomagających zrównoważoną produkcję roślinną i jej adaptację do zmian klimatu (INNO-MIK).

Przyszłość naszej planety i bezpieczeństwo żywnościowe ludzi wymagają nowego spojrzenia na wiele gałęzi gospodarki. Zmniejszenie stosowania chemikaliów, recykling węgla i składników nawozowych, dbałość o gleby, produkcja zdrowej żywności i przeciwdziałanie suszy to

podstawowe wyzwania, przed którymi stoi rolnictwo. Aby pomóc osiągnąć te cele, Projekt INNO-MIK tworzy innowacyjne technologie produkcji bionawozów, sięgając jednocześnie do podstaw zrównoważonego rolnictwa i rozwiązań opartych na naturze.

Nasz zespół składa się z osób pracujących w trzech różnych jednostkach naukowych tj. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Politechnika Łódzka oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Zbudowaliśmy interdyscyplinarny zespół posiadający unikatowe i uzupełniające się umiejętności i wiedzę. Nasz „team” skupia najlepszych specjalistów w zakresie mikrobiologii, biologii, ochrony środowiska, inżynierii środowiska oraz analityki chemicznej. Działamy na najwyższym poziomie mając do dyspozycji najnowocześniejszą infrastrukturę badawczą oraz bogate zaplecze laboratoryjne.

Łączymy różne strategie przeciwdziałania suszy i wdrażania przyjaznego środowiska rolnictwa w jednej technologii: wykorzystanie potencjału bakterii wspomagających rozwój i odporność roślin, stymulacyjny efekt bionawozów oraz zwiększanie zdolności retencyjnych gleb poprzez wprowadzanie do niej materii organicznej. Odporność upraw na suszę i regeneracja gleb to większy potencjał produkcyjny rolnictwa i każdego gospodarstwa.

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej w której oprócz informacji na temat projektu można zapoznać się z aktualnymi pracami prowadzonymi w ramach projektu. Mamy nadzieję, że informacje zamieszczone na stronie internetowej pozwolą nam dotrzeć do jak najwięk-

szej liczby odbiorców, a tym samym nasza wiedza i innowacje, które tworzymy oraz ścieżka którą podążamy przyczynią się do szerszego spojrzenia na zagadnienia związane ze środowiskiem glebowym. Odporność upraw na suszę i regeneracja gleb to również większy potencjał produkcyjny rolnictwa i każdego gospodarstwa.

*Mgr inż. Sylwia Siebielec
z zespołem projektu INNO-MIK
Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
Państwowy Instytut Badawczy w Puławach*

Święto strażaków i muzyki kościelnej

18 listopada w naszym kościele parafialnym obchodzone było święto strażaków i muzyki kościelnej. Powodem do świętowania było wspomnienie liturgiczne świętej Cecylii – patronki muzyki, które przypada 22 listopada. Święta Cecylia jest patronką chórzystów, lutników, muzyków, organistów i zespołów wokально-muzycznych. Atrybutami świętej są: anioł, instrumenty muzyczne (cytra, harfa, lutnia, organy), płonąca lampka, miecz, wieniec z białych i czerwonych róż (oznaczające niewinność i męczeństwo).

Na wieczorną mszę świętą przybyły poczty sztandarowe OSP Gminy Końskowola, Gminna Orkiestra Dęta pod kierunkiem Krzysztofa Dąbrowskiego oraz miłośnicy muzyki. Podczas bogatej liturgii usłyszeliśmy wiele ciepłych słów o strażakach - ochotnikach, o prężnie rozwijającej się orkiestrze dętej, o zaangażowaniu muzyków, o jej założycielach - ks. Janie Gawrońskim i ks. Kazimierzu Bischu. Wyrazy podziękowania za pracę - piękny śpiew i instrumentalną oprawę nabożeństw w naszej świątyni parafialnej złożone zostały na ręce pana organisty Michała Makary.

Liturgia zakończyła się pieśnią ku czci św. Cecylii, której twórcą jest ks. Jan Gawroński. Pieśń wykonał Aleksandr Raniuszek przy akompaniamencie orkiestry dętej.

Koncert pamięci Mariusza Oleśkiewicza

28 października 2022 r. w Młodzieżowym Domu Kultury w Puławach odbył się II koncert poświęcony pamięci Mariusza Oleśkiewicza.

Mariusz Oleśkiewicz ukończył studia magisterskie na Akademii Muzycznej w Łodzi. Należał do Stowarzyszenia Autorów i Kompozytorów „ZAIKS”. Był współzałożycielem Stowarzyszenia Kulturalnego „Impuls”, wydał płytę długogrającą „Patter of Strengh”, zdobył III nagrodę w Ogólnopolskim Konkursie „Solo życia”, a jego wychowankowie współuczestniczyli w międzynarodowym festiwalu „IL Festival Mondiale Di Creativita Nella Scuola” w San Remo.

Jedna z jego kompozycji została przyjęta do międzynarodowego konkursu piosenki „Eurowizja”. Współtworzył zespół „Old Klezmer Trio”, z którym koncertował w całym kraju. Prowadził zajęcia wokalne i gry na instrumentach. Zaszczepił pasję do muzyki w wielu młodych ludziach. Niektórzy z nich kształcą się nadal w kierunku muzycznym i są związani z szeroko pojętą kulturą artystyczną.

Mariusz był utalentowanym muzykiem, kompozytorem, nauczycielem i pasjonatem, kolegą i przyjacielem wielu z nas.

W latach 2013-2020 był dyrektorem Młodzieżowego Domu Kultury, a wcześniej pracował jako instruktor muzyki między innymi w Gminnym Ośrodku Kultury w Końskowoli.

Wykonawcami tegorocznego koncertu byli przyjaciele i najbliżsi Mariusza: Zbigniew Barankiewicz, Katarzyna Chodoła, Jakub Drob, Wiesław Emanowicz, Piotr Kaptór, Waldemar Łączny, Marek Makuch, Andrzej Pytlak, Marek Stadejek, Stanisław Stępień, Adrianna Winiecka, Michał Zdrzałik. Muzycy wystąpili z kompozycjami, które szczególnie Mariusz kochał, a także z Jego własnym utworem.

Wydarzenie zwieńczone zostało symbolicznym wżłotem w przestworza białych balonów wypuszczonych przez wszystkich uczestników. Dla- i do-Mariusza...

*Aleksandra Kozak-Kotowska
Dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach
Fot. Sławomir Guz, Michał Pytlak*

Co w GOK-u piszczy

Zajęcia w GOK

Od listopada zajęcia kreatywne będą odbywać się w czwartki, w godz. 15:30 - 17:00, po zajęciach plastycznych.

Warsztaty odbywają się z użyciem m.in. zestawów klocków Lego, robotów edukacyjnych Photon, pomocy plastycznych. Ich zadaniem jest poszerzenie słownictwa, nauka kojarzenia faktów i zbierania informacji.

Zajęcia trwają 90 minut. Przeznaczone są dla dzieci w wieku 7-12 lat.

Opłata: 40 zł/miesiąc

<https://www.gok.konskowola.pl/zajecia-kreatywne/>

Nadal można też zapisywać dzieci na warsztaty i zajęcia muzyczne, plastyczne, linoryt, indywidualne zajęcia z rysunku i malarstwa, zabawy z kodowaniem, szachy i Teakwon-do.

BIBLIOTEKA

CZYNNA W GOKU

poniedziałek - piątek
8:00-16:00
sobota
(ostatnia w miesiącu)
8:00-15:00

Odwiedź nas na:

 [gbp_konskowola](https://www.instagram.com/gbp_konskowola)

 [Gminna Biblioteka Publiczna w Końskowoli](https://www.facebook.com/GminnaBibliotekaPublicznaWKoniskowoli)

Koncerty chóru „Pokolenie”

Nasz Chór „Pokolenie” rozwija się wspaniale. Przyjmuje nowych członków, wytrwale ćwiczy i daje coraz więcej koncertów. Obecnie z racji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia pracuje nad repertuarem kolęd.

Próby odbywają się we wtorki i czwartki od godz. 10.30.

Chętnych do rozwijania swoich talentów - niezależnie od wieku - zapraszamy do kontaktu z kierownikiem chóru - Tadeuszem Salamandrą tel. 510 305 355.

Spotkania grupy wsparcia dla osób po stracie bliskich

W każdy pierwszy czwartek miesiąca w Gminnym Ośrodku Kultury o godzinie 18.00 spotykamy się w gronie osób, które starają się radzić sobie z pustką po śmierci najbliższych, której doświadczają od kilku dni, od kilku miesięcy i od kilku - kilkunastu lat... Czas nie ma tu znaczenia. Liczy się wspólne bycie, dzielenie się swoimi odczuciami, czasem milczenie - czasem mówienie, korzystanie z doświadczeń i akceptacji innych. O tym jak cenne jest otrzymywanie takiego wsparcia i dawanie go innym można się przekonać przychodząc na takie, otwarte spotkanie. Każdy żałobę przeżywa po swojemu - są jednak pewne etapy tego przeżywania i warto o nich wiedzieć. Wspomaga nas w tej drodze także wspaniała pani psycholog. Ten kto potrzebuje, kto szuka pomocy - jest mile widziany. Nie ma żadnych zobowiązań. Czekamy na Was z kawą, herbatą i czymś słodkim.

Zapraszamy: 1 grudnia, 4 stycznia, 2 lutego i w kolejne pierwsze czwartki.

Agnieszka Pytlak

Sentymentalna wizyta - jak podróż w czasie

23 października 2022 roku długo pozostanie w mojej pamięci. Tego dnia miałem okazję poznać niezwykle ciekawych ludzi, którzy pojawili się „nagle” nie wiadomo skąd. Wyróżniali się swoim ubiorem, który jednoznacznie dawał do zrozumienia kim są. Porozumiewali się między sobą w nieznanym mi języku i prawie wszyscy mówili jednocześnie zadając mnóstwo pytań. Po krótkiej chwili, wiadomo było już co, kto i dlaczego... Pan Janusz Wawerski był pierwszą osobą, którą spotkali po wyjściu z autokaru. Byli to potomkowie końskowolskich Żydów. To dzięki niemu mieli szczęście trafić do Ratusza, gdzie jeszcze chwilę wcześniej celebrowaliśmy otwarcie wystawy poświęconej historii Żydów końskowolskich. Goście byli kompletnie pozytywnie zaskoczeni, że coś takiego ich spotyka, że mogą podziwiać i oglądać zgromadzone dokumenty, przygotowane przez pracowników GOK-u. Ich emocje i reakcje na zdjęcia, skany dokumentów, macewy i przedmioty ofiarowane przez osoby prywatne były naprawdę wzruszające. Wystawa w Ratuszu, była dla nich i dla mnie dużym przeżyciem, prawie dwugodzinną „podróżą w czasie”, niezwykle dopełnieniem obchodów 80 rocznicy likwidacji getta żydowskiego w Końskowoli.

Potomkowie Żydów - chasydów końskowolskich, przyjechali do Polski samolotem z Zurychu, Londynu, Nowego Jorku i Tel Awiwu, aby poznać kraj swoich przodków.

Zwiedzali Lublin a w powrotnej drodze na lotnisko zatrzymali się w naszym mieście, by pomodlić się przy grobie ich przodka. Pan Felix Wolgelernter z Zurychu, ponad 80 letni, rezolutny, starszy pan - senior rodu, przyjechał tu wraz ze swoimi dziećmi, wnukami i prawnukami, aby pokazać im, gdzie Jego pra pra dziadek, rabin Itamar Wolgelernter żył, nauczał i po śmierci w 1831 roku został pochowany na tutejszym cmentarzu - kirkucie. Był chasydzkim rabinem, uczniem „Widzącego z Lublina” (zainteresowanych Jego naukami odsyłam do internetu).

Kwestię wciąż otwartą i nie rozstrzygniętą pozostaje lokalizacja grobu rabina, ponieważ w Końskowoli mamy dwa cmentarze żydowskie, tzw. stary i nowy. Z uwagi na datę śmierci może to być zarówno „stary” jak i „nowy” cmentarz. Kirkut przy ul. Górna Niwa zaczął funkcjonować właśnie od 1831 roku, ale zwyczajowo zasłużonych dla społeczności zmarłych Żydzi grzebali na starych cmentarzach. Za tą wersją, opowiadał się Pan Felix, który wraz ze swoją rodziną, mógł zobaczyć miejsce dawnego cmentarza i odmówić modlitwę kadsisz (żydowska modlitwa dla zmarłych). Pragnieniem rodziny jest zachowanie, pamięci o ich przodku tak by nigdy nie zaginęła. Czy to się uda, tego dziś nie wiemy...

Wraz z gośćmi - zachwyconymi możliwością przebywania w miejscach i chodzenia po tych „samych” uliczkach co ich pradziad, dotarliśmy na nowy cmentarz żydowski w „Brzezinkach”. Tam również, została odmówiona modlitwa kadsisz. Po krótkim pożegnaniu, pełnym wzajemnej życzliwości i wdzięczności oraz obietnicy kolejnych odwie-

dzin, licząca blisko 30 osób żydowska rodzina wsiadła do autokaru i odjechała na lotnisko w Warszawie.

To była czysta przyjemność, doświadczać i uczestniczyć w tej niezwykle wędrowce przez meandry historii dwóch żyjących obok siebie narodowości. Sąsiadów wspólnie egzystujących w swoich rodzinach i wyznających być może odmienne wartości, ale tworzących różnobarwną społeczność Końskowoli. Ktoś kiedyś powiedział, że „historia to nauczycielka życia” i przy tym pozostaniemy...

*Pozdrawiam Mirośław Król
Fot. M. Król*

Wernisaż wystawy „Wszystko czego dotknę...”

Elżbieta Urbanek - mieszkanka Skowieszyna, absolwentka Liceum Plastycznego w Nałęczowie, emerytowany instruktor plastyki GOK w Końskowoli.

Podczas wielu lat pracy Elżbieta dbała o artystycznego ducha Gminnego Ośrodka Kultury w Końskowoli.

Wykonywała niesamowite **dekoracje** uświetniające wydarzenia organizowane przez GOK oraz instytucje działające na terenie gminy. Jest autorką pierwszych **okładek czasopisma „Echo Końskowoli”** 1, które wykonywała ręcznie. W ten sam sposób tworzyła foldery wystaw oraz zaproszenia. Przez wiele lat prowadziła kroniki GOK-u, które są niezastąpionym źródłem informacji na temat działalności ośrodka.

Elżbieta przez wiele lat zajmowała się **integracją środowiska artystycznego** naszej gminy. Była kuratorem niezliczonej ilości **wystaw**, a zwieńczeniem jej pracy jest coroczna „**Wystawa Rodzimych Artystów**”, która już od 22 lat cieszy się ogromną popularnością. Warto wspomnieć o drugiej inicjatywie Eli, czyli o „**Plenerze Różanym**”, który również wpisał się na stałe w harmonogram działań GOK-u przy okazji corocznego Święta Róż. Dużo osób poznało Elżbietę Urbanek, biorąc udział w **zajęciach plastycznych** w domu kultury. Całe pokolenie młodych ludzi uczyło się twórczości, kreatywności oraz zasad estetyki uczestnicząc w jej zajęciach plastycznych. Żadna dziedzina sztuki nie jest obca Elżbiecie Urbanek: maluje obrazy, tworzy rękodzieło artystyczne, wyplata makramę, wykonuje obrazy metodą filcowania, robi dekoracje i ozdoby z papieru.

Prezentowana w sali wystawowej GOK wystawa - to zbiór malarski artystki - kolorowy i różnorodny – jak sama Ela. Tytuł wystawy „Wszystko, czego dotknę...” odnosi się do bardzo trafnej wypowiedzi wnuka artystki, który stwierdził, że jego babcia potrafi zamienić w sztukę wszystko czego dotknę.

Zgromadzone prace ukazują szerokie spektrum tematyczne; od portretów przez pejzaże skończywszy na abstrakcji, która stanowi główną część wystawy. Charakteryzuje się ciekawymi kształtami, nieoczywistymi połączeniami kolorów oraz nowatorską kompozycją.

Artystka najchętniej posługuje się techniką malarstwa

akrylowego, ale znajdziemy tu także obrazy olejne oraz pastelowe.

Zapraszamy do oglądania wystawy w budynku GOK ul. Lubelska 93 - prace będą dostępne do końca grudnia 2022 r.

Zaduszki literackie

Listopad jest miesiącem, w którym wspominamy zmarłych, zarówno naszych bliskich jak i tych, którzy oddali życie w obronie ojczyzny. W tym roku z okazji obchodów 490 rocznicy nadania Końskowoli praw miejskich, podczas zaduszek literackich, które odbyły się 20 listopada, wspominaliśmy zasłużonych dla naszego regionu twórców, dobroczyńców, właścicieli, żołnierzy, obrońców, a także obecnych w historii Końskowoli bohaterskich księży, włóścian i mieszkańców różnych wyznań, dla których To miejsce było najważniejsze.

W upamiętnieniu literackim tych osób, wzięli udział: Monika Dudzińska, Anna Thiede, Małgorzata Szpyra, Marian Rokita, oraz młodzież z Akademii Młodzieżowej: Patrycja i Dominika Zadura, Michał Baranowski, Natalia Mazurak.

Z Chrystusem w parze

Cmentarz dla człowieka nie jest miejscem klęski,
Choć grób strachem, śmiercią i zgnilizną zieje,
I kończy zazwyczaj ludzkie, ziemskie dzieje,
Nawet wobec grobu – człowiek jest zwycięski.

Poza mrokiem grobu – wieczność blaskiem dnieje,
W którą wchodzi ludzka, nieśmiertelna dusza.
To nam gwarantuje zwycięstwo Chrystusa...
I na szczęście nieba – daje nam nadzieję.

Człowieku śmiertelny – niech lęk cię nie wzrusza...
Bo na twojej drodze wiodącej w cmentarze...
Masz zmartwychwstałego przy sobie Jezusa!

Odrzuć strach, zwątpienie, szatańskie miraże,
Chrystus cię uczyni wobec śmierci męskim...
Ale i przez życie – idź z nim razem w parze.

Zapraszam na:

- manicure
- pedicure
- hennę
- lifting i laminację
- oczyszczanie wodorowe
- zabiegi pielęgnacyjne

TEL. 884 992 986
UL. LUBELSKA 60
24 -130 KOŃSKOWOLA

No i pięknie!
SALON KOSMETYCZNY

Adrianna Winięcka

NAGROBKI
KAMIENIARSTWO
GRANIT - LASTRYKO

Rok założenia 1971

Zakład Kamieniarski
Cezary Czarnowski

tel. **81 856 60 52**
tel. **508 288 840**

Michów, ul. Partyzancka 79, Końskowola, ul. Lubelska 51

www.cckamieniarz.pl

Biblioteka proponuje

14 listopada – Ogólnopolski Dzień Biblioterapii

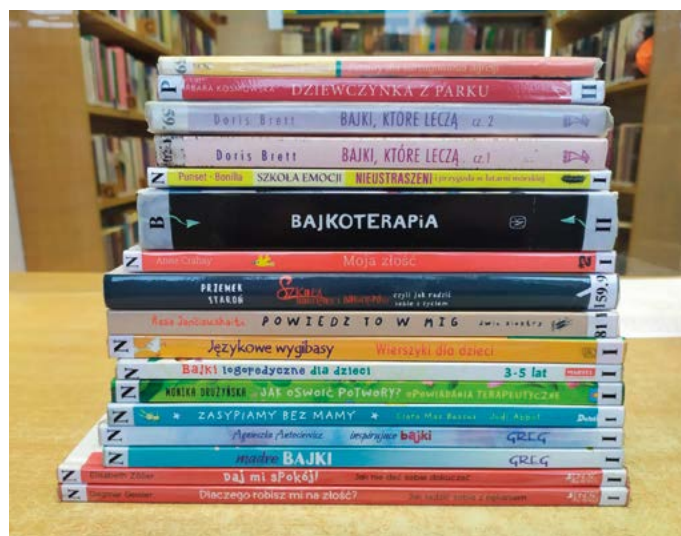
14 listopada obchodzony jest Ogólnopolski Dzień Biblioterapii. Jest to święto ustanowione w rocznicę zarejestrowania Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego, które rozpoczęło działalność w 1997 r.

Co kryje się pod terminem biblioterapia? Definicja zakłada, że jest to metoda działania terapeutycznego oparta o stosowanie materiałów czytelniczych. Biblioterapia należy do działu arteterapii (leczenia sztuką) i jest wykorzystywana zarówno w medycynie jak i psychiatrii. Specjalistami w tej dziedzinie stają się coraz częściej lekarze, psychologowie, pielęgniarki psychiatryczne, pedagodzy oraz bibliotekarze. Zajęcia biblioterapeutyczne organizowane są dla wszystkich, także dla osób niepełnosprawnych i dzieci. Polegają one na głośnym czytaniu, słuchaniu tekstów relaksacyjnych bądź aktywizujących. Wspólne omawianie usłyszanego tekstu pozwala uczestnikom zajęć odnaleźć cenne wartości i postawy.

Celem i zadaniem biblioterapii jest psychiczne oraz duchowe wsparcie w uzależnieniach, depresji i autodestrukcji. Praca z tekstem poprawia samopoczucie, przeciwdziała lękom, zmniejsza agresywne zachowania. Pomaga w pokonywaniu trudności, w akceptowaniu siebie i swojej sytuacji. Wzmacnia poczucie własnej wartości, wspiera integrację osób niepełnosprawnych i nieprzystosowanych społecznie. Dodatkowo biblioterapia przygotowuje do pełnienia różnych ról oraz koryguje zachowania zaburzone emocjonalnie.

Środkami wykorzystywanymi w zajęciach biblioterapeutycznych są przede wszystkim książki, ale również e-nośniki zawierające teksty, dźwięki przyrody, efekty akustyczne, filmy, gry i zabawy edukacyjne. Najczęściej wykorzystywane są książki uspokajające, pobudzające, refleksyjne czy religijne. Mogą mieć formę poradników, broszur i podręczników zawierających wskazówki jak radzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami w życiu. Jednak najbardziej polecane są opowieści o tematyce lekkiej, rozrywkowej, pogodnej oraz książki, które przenoszą czytelnika do innej rzeczywistości. Otwierają przed nimi świat, w którym mogą być, kim tylko chcą. Mogą zapomnieć o tym, z czym borykają się na co dzień. W książkach można odnaleźć inspiracje do nowego sposobu funkcjonowania w świecie rzeczywistym, odkryć inne sposoby patrzenia na życiowe sytuacje.

Jedną z gałęzi biblioterapii jest bajkoterapia, która polega na czytaniu bajek relaksacyjnych, terapeutycznych i psychoedukacyjnych. To pozwala dziecku uwolnić się od negatywnych emocji, smutku, ale także gniewu i żalu. Ważne jest aby w bajce charakter i problemy postaci były podobne do charakteru i problemów dziecka. Słuchając tekstu dziecko nie czuje się zmuszone do opowiadania o swoich problemach, zamiast tego – poznaje „pewną”

historię. Umożliwia to łatwiejsze przemyślenie i zastanowienie się nad swoimi problemami. Na bazie przykładów z książek łatwiej jest potem o nich mówić. Poczucie i odkrywcze jest dla dziecka to, że nie tylko ono przeżywa trudności czy lęki. Pokazuje także i uświadamia, że podobnie jak bohater opowiadania, dziecko jest w stanie poradzić sobie ze swoim problemem.

Biblioterapia wycisza emocje, agresję, gniew i złość, przeciwdziała zaburzeniom nerwowym. Jest również inspiracją do podnoszenia sprawności fizycznej. Dzięki niej czytelnik odnajduje się w nowej sytuacji życiowej, uzyskuje informacje o swoim zdrowiu, znajduje wzorce osobowe do naśladowania, odkrywa swoje zdolności, ciekawe zainteresowania, dostrzega piękno literatury. To cenna forma pomocy i wsparcia dla osób potrzebujących.

W naszej Bibliotece znajdziecie Państwo mnóstwo książek, które mogą być pomocne w biblioterapii (na zdjęciach obok). Zachęcamy do sięgnięcia po lekturę, która pomoże odzyskać siły do pokonywania życiowych zakrętów, wzmocni psychikę oraz poprawi Państwa samopoczucie.

Oprac. Anna Skoczylas

Na długie wieczory - Biblioteka proponuje

Stéphane Garnier – „Życ jak Mały Książę”

„Wszyscy dorośli byli kiedyś dziećmi, ale niewielu z nich o tym pamięta”... Pora więc im to przypomnieć! „Mały Książę” uważany jest za jedną z najważniejszych i najbardziej inspirujących książek, jakie kiedykolwiek powstały. Dla wielu czytelników była to opowieść, z której uczyli się, jak poświęcać czas na prawdziwe życie, kochać i być odważnym, a także jak w dorosłym świecie zachować w sobie radość dziecka. Czerpać wiedzę od Małego Księcia po prostu trzeba: by lepiej żyć ze sobą, z najbliższymi, z nieznanymi. W świecie, gdzie każdy czuje się czasem zagubiony, warto wziąć czasem przykład z głównego bohatera książki i na chwilę się zatrzymać, aby rozejrzeć się wokół siebie. Zajrzyj do mojego poradnika, by dowiedzieć się, jak to zrobić - a pewien mały trener pokaże Ci, jak poradzić sobie ze światem, który nas wszystkich czasem wyczerpuje i przekracza.

Christel Petitcollin – „Jak mniej się męczyć w zwyczajnym świecie. Dla analizujących bez końca i wysoko wrażliwych”

Pewnego dnia Christel Petitcollin, autorka bestsellerowych książek o nadwydajności mentalnej, zadała swoim czytelnikom pytanie: „Gdyby ktoś mógł wam wyjaśnić, jak wygląda świat widziany oczami zwyczajnej, neurotypowej osoby, czego chcielibyście się o nim dowiedzieć i co pragnęlibyście w nim zobaczyć?”. Na podstawie ich odpowiedzi powstała ta książka. Czujesz czasem przytłoczenie lub frustrację ludźmi wokół siebie? Drażnią cię banalne rozmowy o niczym? Wydaje ci się, że wszyscy wokół wiedzą, o co chodzi w danej sytuacji i tylko ty się w niej nie odnajdujesz?

Uważasz, że reguły, zgodnie z którymi zbudowany jest ten świat, są niesprawiedliwe, bezsensowne i zupełnie do ciebie nie pasują? Nie mieścisz się w żadnych schematach, w których zwykli ludzie wydają się tak dobrze funkcjonować? Nic dziwnego! Wiele osób nadwydajnych mentalnie i wysoko wrażliwych zupełnie nie odnajduje się w neurotypowym świecie. Okazuje się jednak, że każdy z nas może w nim żyć szczęśliwie. Wystarczy nieco lepiej go poznać ... Oto lektura wyjaśniająca schematy „normalnego” myślenia, która tłumaczy subtelne różnice między światem osób wysoko wrażliwych i nadwydajnych mentalnie a światem ludzi zwyczajnych.

Fundacja im. Piotra Bickiego

Piotra Bickiego znało większość mieszkańców Końskowoli. To wybitny dziennikarz, którego doceniała branża nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Zasłużony obywatel Końskowoli, który często udzielał się publicznie, zginął tragicznie w wieku 32 lat pod koniec lipca. Teraz powstaje fundacja im. Piotra Bickiego ŁAP ŻYCIE. Celem organizacji jest pomoc osobom z niepełnosprawnościami i wsparcie ich rozwoju, a także budowanie w społeczeństwie świadomości o potrzebach takich osób. Fundacja chce umożliwić ubogim rodzinom wysyłanie ich dzieci na turnusy rehabilitacyjne i otworzenie się na świat poprzez uczestnictwo w organizowanych wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych. Pod opieką znajdą się osoby nie tylko z regionu, ale i z całej Polski. Więcej informacji na stronie fundacji

www.lapzycie.org

Rodzina prowadzi zbiórkę na rzecz fundacji, dlatego zachęcamy do pomocy i dorzucenia symbolicznej złotówki. Indywidualny numer konta zrzutki:

43 1750 1312 6884 1481 5489 2299.

Twórczość naszych czytelników

Jesionowy pal

Chciałabym dzisiaj podzielić się z Wami pewnym opowiadaniem, na które natrafiłam kiedyś, w jakiejś książce.

Pewnego razu zostało posadzone małe, wiotkie drzewko. Żeby nic złego mu się nie stało, wbito obok mocny, jesionowy pal i przywiązano je do niego. Pal miał je podpieierać i chronić, aby się nie złamało i prosto rośło. Rośło więc drzewko pięknie, miało coraz bujniejszą koronę. Wiatrosotnik wołał czasami:

- Chodź, potańczymy...

Ale drzewko było przywiązane do pala, więc krzyczało do niego głośno i buntowniczo:

- Puść mnie! Dlaczego tak mocno mnie trzymasz? Zobacz, wszyscy tańczą z wiatrem, tylko ja nie mogę! Mam Cię dość!!! Nie potrzebuję Cię!!!

A wtedy stary pal cierpliwie odpowiadał:

- Nie mogę Cię puścić, bo się złamiesz. Zrobisz sobie krzywdę. A może skrzywisz się, będziesz karłowatym, pokrzywionym drzewem.

Och, jak bardzo drzewko było złe na jesionowy pal... Jak bardzo chciało się uwolnić... Ale wtedy pal trzymał je mocniej, niż zwykle.

Pewnego letniego popołudnia niebo się zachmurzyło, a wraz z chmurami nadeszły grzmoty, błyskawice, grad i porywisty wiatr. Szarpane przez niego drzewko drżało ze strachu. Nie wiedziało, czy nie zostanie złamane, a może wyrwane z korzeniami. Biedne przestraszyło się, że to już koniec jego krótkiego życia. Ale jesionowy pal był tam, chronił je i uspokajał, mówiąc:

- Wytrwaj, jestem przy Tobie. Nie pozwolę nikomu Cię skrzywdzić. Razem damy radę. Wszystko będzie dobrze.

Mijały godziny i minuty, a walka nie ustawała. Wreszcie burza ustała i dopiero wtedy drzewko ujrzało, że pal złamał się, bo był już stary i zmęczony życiem. Wtedy dopiero zapłakało i wołało:

- Nie zostawiaj mnie, nie dam sobie rady bez Ciebie!

Jednak tym razem nikt mu nie odpowiedział... Kawałek jesionowego pala pozostał przywiązany do drzewka na zawsze, jakby je czule obejmował...

Tyle mówi ta piękna opowieść, ale teraz czas na refleksję. Kiedy przychodzimy na ten świat, jesteśmy jak to młode drzewko- nieporadni, delikatni i bezbronni. Ale od początku są obok nas rodzice. Opiekują się nami, troszczą o nas, wspierają, pocieszają i chronią przed każdym złem tego świata. Są w stanie poświęcić wszystko, bylebyśmy byli zdrowi, szczęśliwi i bezpieczni. Bo miłość rodzica do dziecka nie zna granic. Tymczasem my rośniemy sobie spokojnie i powoli zauważamy, że obok nas jest coś więcej, niż dom rodzinny i rodzice. Dostrzegamy wielki świat, do którego coś nas coraz bardziej ciągnie. Różnie

jednak z tym bywa... Czasami to, co nas tak przyzywa, nie jest dobre. Ale woła nas, kusi... Rodzice tłumaczą nam, że tak nie wolno, nie trzeba, że to złe, że będziemy żałować... Czy my ich słuchamy? Oczywiście, że najczęściej nie! Im bardziej nam czegoś zabraniają i przed czymś ostrzegają, tym bardziej my chcemy tego czegoś, Choćby na przekór! A zresztą rodzice naszym zdaniem nie są z tej epoki. Przecież oni nas nie rozumieją- naszego świata, naszych potrzeb, zamykają nas, jak w klatce. No i wreszcie najgorsze- co powiedzą nasi znajomi, kiedy będziemy słuchać rodziców? Wyśmieją nas! No i niestety czasami lekceważymy prośby i błagania mamy, taty, obojga. W najlepszym przypadku „sparzymy się” w życiu, w najgorszym stanie się coś złego... W duchu przyznajmy rację naszym mądrym rodzicom. Ale żeby im to głośno powiedzieć? O nie! Bo przecież to byłoby równoznaczne z przyznaniem się do porażki, z pokazaniem, że to oni mieli rację... A to takie trudne...

Jednak czasami nasze problemy zwyczajnie nas przerażają. Nie dajemy rady, zaczynamy się bać, tak zwyczajnie, po ludzku. I wtedy obok nas są ci, którzy byli przy nas od pierwszych dni naszego życia. Mówią nam:

- Nie załamuj się. Dasz radę, na pewno. Jesteśmy przy Tobie. Razem to pokonamy. Wszystko będzie dobrze.

Rodzice nie myślą wtedy o sobie, na dalszy plan schodzi ich życie, zdrowie... Zrobią wszystko, żeby nam pomóc. Bo dla nich nie ma nic ważniejszego, niż my - ich ukochane dzieci.

Takich sytuacji jest w naszym życiu czasami więcej, innym razem mniej. Nawet nie zauważamy, kiedy nasi rodzice stają się coraz starsi i słabsi. Chcielibyśmy, żeby byli przy nas cały czas, chronili, bronili, kochali. Z czasem zaczynamy ich coraz chętniej słuchać, cenić ich rady i mądrość życiową, pytać o radę.

A czas ciągle i nieubłagane mija... W pewnym momencie zdajemy sobie sprawę, że niewiele już nam tego wspólnego czasu pozostało. Wtedy dopiero do głowy przychodzi myśl, że były w życiu chwile, z których niekoniecznie jesteśmy dumni. Może powiedzieliśmy o jedno przykre słowo za dużo? Może podnieśliśmy głos na rodziców o jeden raz za dużo? Może nie słuchaliśmy ich rad i wskazówek, kiedy tak bardzo chcieli kierować nas na dobre tory? Może nie pomogliśmy im wystarczająco, kiedy oni tej pomocy oczekiwali i potrzebowali? Może nie przeprosiliśmy ich za troski i kłopoty, jakie im sprawialiśmy? Może nie kochaliśmy ich tak mocno, jak oni nas i tak bardzo, jak tylko oni na to zasługiwali?

I kiedy przychodzi chwila, kiedy rodzice odchodzą do Boga, chcielibyśmy po raz ostatni tak mocno ich utulić, ucałować i powiedzieć to wszystko, czego do tej pory z różnych względów nigdy nie powiedzieliśmy. Chcieliby-

śmy trzymać ich mocno w ramionach i nigdy nie wypuścić. Moglibyśmy nawet już zawsze słuchać ich pouczeń, zwykłego gadania, czasem narzekania na nas, wymówek i wielu innych rzeczy. Ale nie jest to przecież możliwe... Pozostaje nam tylko pustka, cisza i ogromna samotność. I tylko w sercu tulimy obraz i pamięć tych, którzy przez całe życie byli dla nas tym, czym jesienowy pał dla młodego drzewka.

Dbajmy więc o naszych rodziców, bo oni nie są dani nam na zawsze. Wspierajmy się nawzajem, nie zapomina-

jąc, że oni też potrzebują wsparcia, szczególnie w „jesieni życia”. Kochajmy ich tak mocno, jak oni nas kochają. Rozmawiajmy z nimi o wszystkim, nawet o drobiazgach. Jeśli tak będzie, to kiedyś pożegnamy ich bez wyrzutów sumienia i wstydu za własne postępowanie.

P.S. Tak bardzo mi Was brakuje - Mamusiu i Tatusiu. Byliście jedynymi prawdziwymi przyjaciółmi, którzy poświęcili mi całe swoje życie i kochali wielką, cudowną miłością takie kruche, niedoskonałe drzewko, jak ja.

Poezja Końskowoli

Piotr Przygodzki

Marsz do wolności

Kiedy jesień purpurą i złotem zdobi
Słuchać głos - w nim ciężkie boje
Jak poszli za Ojczyznę umiłowaną
Zagrabione odebrać - odzyskać swoje
Pierwszy prowadzi generał Kościuszko
Zebrane na rynku krakowskim wojsko
Tuż obok Niego Rejtan - wali w taraban
Przyjmuje na siebie „Ranę Polską”
Równym krokiem kolejno nadciąga
Generał okaleczony - Sowiński jednonogi
Ojczyznę tak mocno umiłowiał
Piersią własną zastawił moskalom dalsze drogi
W bieli ciągną Powstańcy Styczniowi
Ksiądz w sutannie prowadzi na czele
„Warszawianka” płynie daleko po krańce
Dziękują za ducha danego w Kościele
Czapki z głów mają zdjęte
Tysiące idą aż ziemia zadrzała
To za Polskę - przekute kosy
Pomścimy też śmierć księdza generała
Nadchodzą legiony odrodzone duchem
Marszałek na klaczy pędzi brzegiem transzei
Honor i cnotę posiewa
„Skapał” Synów Ojczyzny w miłości i nadziei
Niebo się wielce rozjaśniło
Wypełnił się mit Twych Synów Polsko
Był listopad roku 1918-tego
W progach witali odrodzone wojsko
Szli też i wielcy skrwawieni
Dźwigając niewolę, Sybir, łagry, stalagi
„Syn świata” Jan Paweł iskrę wzniecił
Miłością do wolności doprowadzi

Henryk Sułek

Pożar w Burzcu

Jedenasty listopada
Historyczna data
Pech – Łukowskim druhom
Wieczór figła spletał,
Zawyły syreny
Coś się w Burzcu pali
A wieczorem łunę
Widać już z oddali.
Aż cztery zastępy
Straży przyjechało
Czy ich tu wystarczy
Czynie będzie mało.
Przybyła policja
Są już ratownicy
A najwięcej gapiów
Z całej okolicy
W jednym gospodarstwie
Pożar już szaleje
Drewniana konstrukcja
W posadach się chwieje
Gdy nasi strażacy
Pożar dogasili
Że to był wychodek
Eksperci stwierdzili
Trąbią w telewizji
Piszą też w gazecie
Spłonął zabytkowy
Wychodek w powiecie
Spłonęła budowla
Zabytkowa – stara
Pamiętała ona
Jeszcze czasy cara.

Żydowska społeczność Końskowoli

*Końskowola, Modliborzyce, Kozienice,
Lubartów, Piaski, Szczepieszyn.
Nazwy miast w Polsce, jednak diabeł wie czemu
pływają w pamięci niczym suche liście.
Kiedy byłem małym berbeciem
Wiedziałem, że podróż w te strony
Pachnie bryczką, furmanką, skrzypiącym wozem,
którym jadą ciepłe panny służące na służbę.
Wszystkie te miasteczka były dla mnie jak żydowskie
królestwa,
Gdzie Jom Kipur wypełnia strachem
Nawet chatupy gojów,
W których wiszą krzyże
By strzec ich przed żydowskim bogiem.
Oddałbym całe majątki biedy
Gdybym mógł wciż za nimi tęsknić.*

*Jakub Glatsztejn,
wiersz Żydowskie królestwa z 1929 roku
(przeł. Monika Adamczyk-Garbowska)*

Najstarsza wzmianka o gminie żydowskiej w Polsce, pochodzi z pierwszej połowy XI wieku, a wspomina o niej czeski kronikarz Kosmas.

Gmina żydowska była zorganizowana wokół władz tej gminy - zwanej kahałem. Kahał był władzą religijno-polityczno-administracyjną, obejmującą Żydów mieszkających na określonym obszarze. Obszar ten obejmował zwykle miasto i okoliczne wsie. Kahały - podstawowe ogniwo samorządu żydowskiego - regulowały kwestie religijne i socjalne. Posiadały pewną samodzielność w sprawach gospodarczych, podatkowych i prawnych. Dokładne przepisy prawa, regulujące działalność gmin żydowskich oparte były na Talmudzie. Według tych przepisów, aby gmina mogła spełniać wszystkie swoje funkcje, na jej obszarze powinna znajdować się synagoga, łaźnia, szkoła (cheder), szpital i cmentarz, który musiał leżeć w odległości co najmniej 50 łokci od najbliższego domu, poza zabudowaniami miasta.

Na czele każdej gminy stał zarząd wybierany spośród członków gminy, który administrował zarówno synagogą jak i pozostałymi obiektami. W przypadku gmin ortodoksyjnych na czele zarządu stał prezes (Rosz ha-Kahał, parnas). Ponadto w każdej gminie ważne funkcje pełnili urzędnicy zwani seniorami, kahalnikami i rabinami. Najwyższą władzę pełnili **seniorzy**, których liczba wahała się od trzech do pięciu. **Kahalnicy** natomiast kierowali komisjami i bractwami, zajmującymi się prawie wszystkimi obszarami życia członków gminy. **Rabin** był znawcą Tory oraz prawa żydowskiego, za swoją naukę nie pobierał opłat i utrzymywał się z innych źródeł, mógł być np. kupcem lub lekarzem. Rabin pełnił rolę duchowego przywódcy wspólnoty i był jej nauczycielem. O tym czy kandydat na rabina posiadał konieczne kompetencje do pełnienia tej funkcji we wspólnotach ortodoksyjnych, decydowały uznane au-

torytety rabinackie. Akceptację swą pieczętując gestem nałożenia rąk i wręczeniem dyplomu kwalifikacji (hatara). Regułą było też, że kandydaci na rabinów musieli uzyskać formalną nominację władz państwowych, które wymagały od nich wykształcenia ogólnego, wychodzącego poza ramy religijne. Pod koniec pierwszej połowy XIX wieku przyszli rabin musieli zdawać egzamin w Szkole Rabinów.

Pierwszym odnotowanym rabinem w Końskowoli był chasyd – rabin Abraham Abba, który służył w gminie do 1782 r. i jako przewodniczący sądu rabinicznego przeniósł się do Warszawy. Zmarł w 1831/1832 r. Po nim funkcję tę pełnił jego syn – rabin Fiszel. Kolejnym rabinem był rabin Itmar Volgelreuter. W młodości był bogatym kupcem. Uczył się u uznanych i szanowanych chasydzkich rabinów m.in. Israela Ben Szabtaja Hepsteina zwanego Magidem z Kozienic, Jakuba Ischaka Horowica znanego jako „Widzący z Lublina” oraz u Jakuba Izaaka Rabinowicza z Przysuchy. Późniejszymi rabinami Końskowoli byli: Awraham Josef syn Elijahu Lehrman (1857–1891), Meir Jozua Galter, Baruch Dawid oraz Jozua Alter Wildman zmarły 07.06.1935 r. Rabin Wildman pełnił funkcję rabina w kilku gminach w Polsce, gdy wyjechał do Jerozolimy, stał się jednym z cenionych rabinów jerozolimskich. Ostatnim rabinem końskowolskim był Joshua Salzberg (Zalberg). Urodził się w 1915 roku, studiował w jezuiwie w Kielmach na Litwie. Zginął 5 maja 1941 r.

Gmina żydowska nie mogła istnieć bez **kantora**, **rzeza-ka** i **sztedlana**. Kantor był wokalistą oratoryjnym, który towarzyszył rabinowi w praktykach religijnych i w uroczystościach pogrzebowych. Rzezak dokonywał rytualnego obrzezania chłopców, a sztedlan, był odpowiedzialny za kontakty ze społecznością nieżydowską. Wymagano od niego odpowiedniej wiedzy, oraz znajomości języka i zwyczajów danego kraju.

W XVII i XVIII wieku w gminach Żydowskich na terenie Rzeczypospolitej do elity należeli też **lawnicy** (hebr. towim), pełniący rolę asesorów w sądzie wojewodzińskim lub kahalnym.

W 1580 roku król Stefan Batory wydał przywilej, na mocy którego powstał Wielki Waad, czyli Sejm Trzech Krajów (Trzech Ziem) - jedyna taka instytucja w ówczesnym świecie. Powstała w celu łatwiejszego kontaktowania się króla bądź też jego urzędników z gminami żydowskimi w sprawach podatkowych. Sejm ten obradował dwa razy do roku w czasie jarmarków w Lublinie i Jarosławiu. W 1764 roku Wielki Waad został zlikwidowany z powodu swojej nieskuteczności. W wyniku tego przed urzędami państwowymi, samorządem państwa polskiego i prywatnymi właścicielami miast, interesy każdej gminy reprezentowały ponownie zarządy żydowskich gmin wyznaniowych.

W 1661 r. w Końskowoli mieszkało 34 Żydów, stanowiąc 6,5% populacji. W 1712 r. Elżbieta z Lubomirskich Sieniawska, córka Stanisława Herakliusza Lubomirskiego

i Zofii Opalińskiej, wydała przywilej zezwalający na dalsze osadnictwo żydowskie, nabywanie domów i nieruchomości oraz prowadzenie życia bez ograniczeń. Wiemy, że w drugiej połowie XVI w. Żydzi założyli cmentarz (dziś nazywany Starym), przy obecnej ul. Spokojnej. W dniu 6 marca 1750 r. „Błazej Świdorski wraz z żoną Agnieszką, obywatele Końskowoli, wydzierżawiali Żydom zagon na lat 10, corocznie 5 zł płacąc, który zapewni im nieograniczony dostęp do ich cmentarza. Ten przechód zaczyna się od rynku aż do ulicy Rybnej, w tymże półplaczu, wedle Smula Majerowicza, w tym wymowa powinien ogrodzić teren płotem, a także go naprawić. Wszystkie wykonywane prace przy ogrodzeniu muszą odbywać się w obecności właściciela gruntu”. W wyniku II wojny światowej cmentarz ten został zdewastowany. Nie zachowały się na nim żadne nagrobki, a po wojnie stanęły tam prywatne zabudowania.

Fragment macewy znaleziony podczas porządkowania ogródka w Rudach, przekazany przez p. Lucynę Filipek. Tekst na półkolu „Odszedł 1 dnia nowego miesiąca ijar 5690 według skróconej rachuby”. 1 ijar 5690 r. – to w kalendarzu gregoriańskim 29 kwietnia 1930 r. Tekst na księdze „Początek psalmów”.

W połowie XVIII wieku w środowisku polskich Żydów nastąpił podział: na chasydów oraz zwolenników tzw. Haskali (oświecenie żydowskie). Chasydyzm był nowym ruchem religijnym, gdzie przywódcy wspólnot żydowskich, zwani cadykami, byli wzorem pobożności, pokory i sprawiedliwości oraz uważano, że posiadli zdolności uzdrawiania. Chasydyzm przyciągał uboższe i niewykształcone warstwy społeczne, oraz opowiadał się za izolowaniem się Żydów.

Zwolennicy Haskali zwani maskilami, reprezentowali ruch intelektualny Żydów europejskich opowiadający się za przyjęciem przez nich oświeceniowych ideałów, integracją ze społecznościami nieżydowskimi, polepszeniem edukacji dotyczącej spraw świeckich, nauczaniem języka hebrajskiego i historii żydowskiej.

W województwie lubelskim w 1816 r. działały 54 gminy żydowskie, a zamieszkiwało je 27,2 tys. Żydów. Końskowola liczyła w tym okresie - 1108 Żydów. Większość z nich utrzymywała się z handlu i rzemiosła, a część była dostawcami dla stacjonującego w mieście garnizonu rosyjskiego.

W 1827 r., przy obecnej ul. Górna Niwa starozakonni założyli nowy cmentarz (zdewastowany przez Niemców podczas II wojny światowej, którzy użyli macew do utwardzenia dróg).

Przed 1830 r. w Końskowoli w rękach żydowskich znajdowało się 6 wytwórni wódek.

Dochód gmin w województwie lubelskim w 1836 r. pochodził przede wszystkim ze składek mieszkańców, z ofiar składanych przy okazji obrzędów religijnych, z dobrowolnych ofiar składanych do skarbonki oraz z łaźni. Odnotowano, iż w Końskowoli takiej składki nie czyniono.

Duży stopień zróżnicowania gmin pod względem liczby urzędników kahalnych występował w całym województwie lubelskim. W Końskowoli utrzymywano 4 kahalnych - wybieranych przez mieszkańców, których zadaniem było głównie pobieranie podatków, zarządzanie gminą, dbanie

Świecznik gliniany z okresu międzywojennego, wypalony w kaflarni w Końskowoli przez pracownika. Udostępniony na wystawę ze zbiorów p. Teresy Rybickiej.

o dobro mieszkańców, wykonywanie poleceń urzędników państwowych, opiekowanie się ubogimi i kwaterunkiem.

W 1882 r. Końskowola liczyła 2776 osób, w tym 1535 Żydów, którzy stanowili 55% mieszkańców. W budynku ratusza Żydzi dzierżawili sklepy i szynk, arendowali większość browarów, gorzelni, młynów oraz zajazdów. Rzemieślnicy starozakonni odnosili sukcesy w garbarstwie, krawiectwie i kuśnierstwie. Posiadali też kilka większych przedsiębiorstw, w tym kilka manufaktur wytwarzających kafle.

Na początku XX w. burzliwe losy miejscowości dotyczyły wszystkich jej mieszkańców. W 1911 roku w wyniku wielkiego pożaru w mieście zostało bez dachu nad głową około 100 rodzin. W lipcu 1918 r. w dzień targowy, wycofujący się Austriacy zbombardowali Końskowolę, w wyniku czego zniszczeniu uległo wiele domów - również żydowskich. Okoliczni chłopcy wraz z miejscową ludnością zaczęła plądrować żydowskie sklepy i mieszkania oraz synagogę. Syngoga ze zniszczeń wojennych została odbudowana w 1921 r.

Okres międzywojenny z uwagi na kryzys ekonomiczny

i pogarszające się warunki życia był dla mieszkańców Końskowoli bardzo trudny. W poszukiwaniu lepszego życia wiele rodzin żydowskich sprzedało swoje nieruchomości i wyjechało m. in. do Warszawy i Łodzi. Pozostali intensywnie angażowali się w działalność społeczno-polityczną. W tamtym czasie Końskowola stała się jednym z najbardziej aktywnych ośrodków ruchu rewolucyjnego - miejscem gdzie ścierały się różne prądy, opcje, partie i organizacje. W 1931 r. miały miejsce zamieszki w mieście, m.in. splądrowano kilka sklepów żydowskich. Gdy niemal w całej Europie zapanowały nastroje nacjonalistyczne, do 1939 r. w Końskowoli także odnotowywano kilka incydentów.

W burzliwym okresie międzywojennym Żydzi w Końskowoli angażowali się w działania samorządowe. W roku 1925 do Rady Miejskiej wybrano 6 Żydów, a wśród trzech członków administracji miejskiej był również przedstawiciel żydowski.

Wśród wielu Żydów urodzonych w Końskowoli, znajdują się takie osoby, które znalazły w świecie rozgłos i uznanie. Należą do nich m.in:

- Polska fotografka i fotoreporterka Julia Pirotte-Sokolka, (z d. Gina Diament), której wystawy zdjęć organizowano w USA, Francji, Belgii i wielu innych krajach (jej biografię publikowało „Echo Końskowoli” nr 1/2019).

- Samuel Lewin (ur. 5 marca 1890 r. zm. 3 czerwca 1959 r. w Nowym Jorku), który po I. wojnie światowej, pod wpływem wojennych wrażeń zaczął pisać i szybko zyskał uznanie w świecie literackim zarówno żydowskim jak i nieżydowskim. W centrum jego twórczości literackiej znalazło się życie i cierpienie Żydów wschodnich końca XIX i pierwszej połowy XX wieku. Napisał m.in. „Legenda chasydzka”, „Między dwiema przepaściami”, „W taniej kuchni”, „Odległy głos. Autobiografia Samuela Lewina”. Książki tego niemiecko-żydowskiego pisarza i publicysty były tłumaczone na język polski, niemiecki, angielski, francuski, holenderski i hebrajski.

- Jakub (Jankiel) Hersz Nisenbaum (ur. 1893 r. Końskowola - zm. w 1942 r. w Lublinie) – dziennikarz, redaktor „Lubliner Tugblat”;

- Josef Lejb Gelernter (ur. 15 grudnia 1908 w Końskowoli – zm. 1942?) rabin - od 1931 r. pracował w Skępem (pow. Lipno) pracował także jako przewodniczący gminnego sądu rabinackiego. W getcie warszawskim był kierownikiem działu religijnego Centralnej Komisji Uchodźców.

Nasza miejscowość trafiła także na karty żydowskiej literatury, epizody z Końskowolą w tle znalazły się w publikacjach takich autorów jak: Szalom Asz „Miasteczko”, Chava Rosenfarb „Drzewo życia. Rok 1939”, Icchok Lejb Perc „Opowiadania chasydzkie i ludowe” (opowiadanie „W karetce pocztowej”) oraz Isaac Bashevis Singer „Dwór”.

Przemysław Gembał

Bibliografia:

Z. Borzymińska, R. Żebrowski, Polski Słownik Judaistyczny. Dzieje, kultura, religia, ludzie, t. 1, Warszawa 2003, s. 491.

J. H. Schoeps, Nowy leksykon judaistyczny, Wyd. Cyklady 2007, s.285.

J. Tomaszewski, A. Żbikowski, Żydzi w Polsce - leksykon - dzieje i kultura, s.108.

W. Włodarczyk, Powiśle Lubelskie, nr 6(56), listopad 2013, s.5.

K. Pilarczyk, Leksykon drukarzy ksiąg hebrajskich w Polsce (XVI–XVIII wiek), Kraków 2004, s. 37.

Księgi miejskie Końskowoli, rkps nr 4 s. 252. Czysztópis [w:] Żydzi Polscy 1648-1772, oprac. Adam Kaźmierczyk, Kraków 2001, s. 204.

Końskowola, International Jewish Cemetery Project,

<http://www.jewishgen.org/>

J. K. Janczak, Statystyka ludności Królestwa Polskiego 1830-1844, s.34.

Archiwum Główne Akt Dawnych, Centralne Władze Wyznaniowe Królestwa Polskiego

Paweł Sygowski [w:] Echo Końskowoli, maj 2001 r., s.6.

<https://sztetl.org.pl/pl/miejscowosci/>

<https://www.moreshetyahadutpolin.org/>

Archiwum Państwowe w Lublinie, Urząd Wojewódzki Lubelski 1918-1939, Wydział Społeczno-Polityczny, sygn.815, k.2; sygn. 730, k.4.

Adam Dylewski, Śladami Żydów polskich, Bielsko-Biała: Wydawnictwo Pascal, 2002

<https://www.moreshetyahadutpolin.org/>

<https://www.virtualjudaica.com/>

Księga Gmin, Lublin-Kielce, s.473.

https://de.wikipedia.org/wiki/Samuel_Lewin

Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy, t. 8: Tereny wcielone do Rzeszy

Magdalena Siek, Warszawa: ŻIH i WUW, 2012, dok. 17, s. 79.

Ze szkolnej ławy

SP w Chrzążachowie

„Szkoła pamięta”

Akcja „Szkoła pamięta” odbywa się w okresie, w którym kultywujemy polską tradycję świąt zadusznych. Już po raz trzeci Ministerstwo Edukacji i Nauki zaprosiło uczniów i nauczycieli do udziału w akcji.

Celem akcji jest zwrócenie uwagi młodych ludzi na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, szczególnie tych, którzy są związani z historią danego miejsca, regionu, społeczności.

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej

w Chrzążachowie przyłączyli się do tej akcji po raz pierwszy. Rocznice 1 września - dzień wybuchu II wojny światowej i 17 września - dzień zbrojnej napaści ZSRR na nasz kraj zostały upamiętnione przez społeczność szkolną. Gazetka poświęcona tym wydarzeniom przypominała o krwawych losach naszej Ojczyzny.

Uczniowie klas I – III odwiedzili groby żołnierzy, którzy uczestniczyli w kampanii wrześniowej oddając swoje życie w bitwie pod Witowicami oraz tych, którzy polegli w wal-

ce podczas forsowania Wisły. Zapalony znicz, modlitwa i minuta ciszy - to było skromne podziękowanie płynące z małych serc.

Uczniowie klas IV – VIII również odwiedzili lokalne miejsca pamięci. Piąto- i szóstoklasiści wybrali się wraz z wychowawcami, by jak co roku w Barłogach uporządkować Pomnik partyzantów BCh poległych w obronie wsi w 1943 i 6.III.1944. Złożone zostały kwiaty i zapalony znicz.

W tym roku w październiku najwytrwalsi turyści wyruszyli na rajd pieszy do Kazimierza Dolnego. Chociaż głównym celem było podziwianie walorów przyrodniczych naszego regionu, nie mogło zabraknąć elementów patriotycznych. Na szlaku wędrówki znalazł się cmentarz włostowski oraz pomnik w Zbędownicach. To właśnie tu w niedzielę 22 listopada 1942 r. przestała istnieć cała wieś - hitlerowcy wymordowali blisko 90 cywili. Naszym moralnym obowiązkiem jest pielęgnowanie pamięci o ofiarach wojny. Niedługo już nikt nie powie: „Widziałem, jak było”. Zostaną „świadkowie drugiej generacji” - Ci którzy będą pamiętać o bohaterach naszej wolności.

Tematy te były poruszane na zajęciach z wychowawcą oraz lekcjach j. polskiego, historii i plastyki. Z ogromnym zaangażowaniem uczniowie I etapu edukacyjnego wykonali prace plastyczne nawiązujące do Zaduszek, a wystawa tych prac cieszyła się dużym zainteresowaniem.

Listopad, z uwagi na Uroczystość Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny jest miesiącem refleksji, zadumy i ciszy. Pamięć o zmarłych jest świadectwem naszej wdzięczności. W tym miesiącu obchodzimy również Święto Niepodległości. Dla Polaków jest to czas pamięci o poległych w walce o wolność Ojczyzny. To czas, zadumy na tym co znaczy być patriotą i jak patriotyzm zaszczepiać w sercach kolejnych pokoleń.

Mirosława Baca-Siembor

Dumni z Powstańców – BohaterON 2022

W październiku uczniowie naszej szkoły po raz kolejny wzięli udział w ogólnopolskiej Akcji: **BohaterON w Twojej Szkole**. Jest to ogólnopolska kampania o tematyce historycznej **BohaterON – włącz historię!**, która ma na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego, edukację społeczeństwa, promocję patriotycznych postaw i historii Polski XX wieku.

Atrakcyjne materiały edukacyjne otrzymane od organizatorów (m.in. film, audiobook) w interesujący sposób pomogły uczniom poznać nie tylko dzieje naszej Ojczyzny, ale także życiorysy uczestników wydarzeń z 1944 roku.

Tradycyjne kartki – laurki wykonywane przez uczniów dla Powstańców w tym roku zastąpiły wpisy na portalu www.dumnizpowstancow.pl – nowym, wirtualnym miejscu pamięci o Powstańcach i Powstaniu Warszawskim. Utworzenie tego serwisu jest kolejnym ważnym krokiem,

aby pamięć o bohaterach i wydarzeniach sprzed 78 lat trwała jak najdłużej.

Beata Ratus

„Śniadanie daje moc”

Śniadanie to najważniejszy posiłek dnia. Dzięki niemu dzieci mają energię do nauki, lepiej koncentrują się podczas lekcji i mają siłę do zabawy. To najlepszy start w nowy dzień.

Tak brzmi główna idea programu „**Śniadanie daje moc**”, do którego Szkoła Podstawowa w Chrzęchowie przystąpiła już po raz kolejny.

Podczas akcji uczniowie klas I-III wspólnie przygotow-

wali sałatkę owocową oraz mus owocowo-warzywny. Robot zakupiony w ramach programu „LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI” znacznie ułatwił dzieciom pracę. Indywidualnie każdy uczeń wykonał po kilka owocowych szaszłyków.

Zajęcia praktyczne poprzedzone były pogadanką na temat piramidy żywieniowej oraz przypomnieniem 12 zasad zdrowego odżywiania.

Finalnym punktem tego dnia było wspólne spożywa-

nie obfitego, drugiego śniadania, którego ważną częścią była estetyka przygotowania i kultura spożywania potraw. Każdy uczeń z apetytem pałaszował przyniesioną kanapkę z dodatkiem kolorowych warzyw, pożywiając się także musem, sałatką i warzywnym szaszłykiem.

Atrakcją tego dnia była możliwość wykonania sobie pamiątkowych zdjęć w owocowych przebraniach (truskawki, winogrona, ananasa lub arbuza). Było smacznie, zdrowo i kolorowo.

*Elżbieta Butryn,
Janina Duda,
Anna Sułek*

Smaczne czytanie i gotowanie

W dniu 18 października 2022 r. klasa V uczestniczyła w niecodziennej lekcji – Smaczne czytanie i gotowanie. W wyzwanie kulinarne zaangażowali się wszyscy uczniowie. Dzięki urządzeniom zakupionym w ramach programu Laboratoria przyszłości powstały pyszne „pankejkki”. Było przy tym dużo śmiechu i zabawy.

Kiedy danie było gotowe i nadszedł czas uczyty – pyszne placuszki podawane na słodko z dżemem, szybko znikają z talerzy.

Lekcja była bardzo udana, przepis Victorii (na oko – jak mówią doświadczone kucharki) okazał się smaczny i prosty w przygotowaniu.

Joanna Borucka, Ewelina Staniak – Seroka

Jesienne imprezy w bibliotece

Piękna jesienna aura sprzyja zabawom na świeżym powietrzu. Na początku października przedszkolaki wybrały się do pobliskiego lasu na książkobranie. Pośród opadłych liści ukryte zostały książki. Zadaniem dzieci było odszukanie i zebranie do koszyków wszystkich egzemplarzy. Impreza była dla dzieci niespodzianką i fajną przygodą. Wśród wesółych okrzyków i śmiechu, książki, skrzętnie ukryte, szybko zostały odnalezione.

Po poszukiwaniach był czas na wspólne oglądanie i czytanie książek.

Joanna Borucka

Akcja „Znicz - pamiętam”

”Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi

Jan Paweł II

Jednym z zadań stawianych przed przedszkolem oraz szkołą jest kształtowanie właściwych postaw naszych wychowanków. W związku z tym nasze przedszkolaki oraz Samorząd Uczniowski ze Szkoły Podstawowej w Chrzążowie zaangażowali się w akcję „Znicz – pamiętam”, organizowaną przez puławskie hospicjum.

Przedszkolaki, uczniowie, rodzice oraz pracownicy chętnie włączyli się w zakup zniczy. Za datkę wrzucony do puszek każdy darczyńca otrzymywał znicz. Dochód ze sprzedaży został przekazany dla Hospicjum w Puławach.

Ewa Kołodyńska, Sylwia Iwan

Gminne Przedszkole w Końskowoli

Dzieci z Gminnego Przedszkola w Końskowoli po raz kolejny wzięły udział w akcji „Szkoła pamięta” ogłoszonej przez Ministra Edukacji Narodowej. Akcja odbyła się przed Uroczystością Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym, kiedy w szczególny sposób pamiętamy o zmarłych. Przedszkolaki odwiedziły lokalne miejsca pamięci tj. cmentarz i grób nieznanego żołnierza oraz pomnik na rynku upamiętniający II wojnę światową.

Wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci

Pani Anny Matraszek

dla Rodziny i Bliskich

składają Dyrekcja i Pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Końskowoli im. K. Walczak

Z Żałobnej Karty

Zofia Soleniec	71	Stara Wieś
Wanda Kuta	88	Wola Osińska
Andrzej Kopiński	68	Opoka
Edward Rusek	71	Stary Pożóg
Anna Matraszek	38	Sielce
Zbigniew Chmielewski	69	Końskowola
Szymon Grzęda		Witowice

Wydawca : Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli im. K. Walczak

Redaktor naczelna: Agnieszka Pytlak

Skład redakcji: Monika Dudzińska, Bożena Rybaniec, Joanna Dziewięcka-Oroń, Anna Sikora

Zdjęcia: Olga Sułek, Michał Pytlak (wolontariusz)

Korekta: Jerzy Stępień

Kontakt: Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli im. K. Walczak
24-130 Końskowola ul. Lubelska 93
Tel. 573 298 733

e-mail: echo.konskowola@gmail.com

Skład i druk: ELKO Końskowola
24-130 Końskowola, ul. Kurowska 71

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów, adiuścacji materiałów i zmiany tytułów.

WYGODNY KREDYT GOTÓWKOWY

Oprocentowanie już od

3,75 %*

jak VIP

Zapraszamy do Naszych Placówek

Lubelski

Bank Spółdzielczy

www.lubelskibs.pl

*Reprezentatywny przykład: Kwota kredytu 5 000,00 zł; stała stopa oprocentowania w okresie 24 m-cy 4,75 % w stosunku rocznym. Na całkowity koszt kredytu składa się prowizja w wysokości 2 % od kwoty kredytu tj. 100 zł, odsetki za cały okres kredytowania tj. za 24 miesiące – 246,66 zł. Zakładając, że w okresie kredytowania tj. 24 miesiącach kredyt będzie spłacany w ratach kapitałowo – odsetkowych malejących w terminach miesięcznych: 1 rata 216,00 zł, a kolejne 23 raty po 208,00 zł. Rzeczywista Roczna Stopa Procentowa wyniesie: RRSO – 6,985 %.